

I.

EXTRASE DIN SOCOTELILE ORAȘULUI BISTRITĂ IN ARDEAL.

[1524—1692.]

[1524.]

.... Item Valachis qui in legacione ad Moldaviam intrarunt, pro pellicibus... Item misso Matheo comite cum homine vice-waywodis accunctis aliis ad Moldaviam, pro expensis... — Item Sabato post Circumcisionis Domini [2 ianuarii] cuidam Valacho Moldaviam intranti, pro pellicea veste...

De contributione denariorum viginti sex que ad districtum exposita sunt: Ad superiores expensas ad Moldaviam factas ipso Mathia Greff dati sunt... Item, eodem die, puto feria sexta ante Angnetis [15], Stephano de Yaad et cuidam alio nuntio, ratione sue rese ad terram moldaviensem factam... Item, eo die, boyeronibus acomodavimus sub spe restitutionis... — Ipso die Sancte Dorothee virginis [6 februarii] nuntio moldaviensi pro vino et pane intuitu honoris... — Item feria secunda in profesto Apolonie [8 februarii] similiter nuntio moldaviensi pro avena. [19. «Boierilor». — 21.] Uni boyero et cuidam nuncio maromorsiensi...

Exposita prime partis taxe quo ad districtum. [28 Maiü. «Ipsis boyeronibus». — 1ⁱⁱ Iunie. «Cuidam exploratori moldaviensi». — 27 Iulie. «Femine senioris boyeronis». — 24 August. «Domino Martino ex Moldavia, intuitu honoris». — 21 April. «Boyeronibus». — 14 Iunie. «Cuidam nuntio moldaviensi».]

Sequitur exposita pecunie stipendiarie civitatis ad districtum.

[21 April. «Ipsa boyero». — 8 Maiu. «Boyeronibus quos femine ceperunt.» — 17. «Pythayra Ivancko, intuitu honoris». — 21. «Boyero». — 24 Iunie. Sol la castelanul de Ciceu. — Iⁱⁱⁱ Iulie. Sol la cel de Cetatea-de-Baita.]

Secunde partis taxe exposita, et primo quo ad districtum. [14 August. «De conductu boyeronis» și «aliis boyeronibus de Saswaross intuitu honoris». «Eodem die Fladicko terre moldaviensis intuitu honoris». — 23 August. «Iheremie Visternick intuitu honoris» și «boyeronibus».]

Exposita contribucionis Valachorum Vallerodnensis, primo que ad districtum... Feria tertia post Divisionis Apostolorum [16 augusti] Simoni Greff, que exposuit in silva post fugam Moldaviensium. [24 Iulie. «Boyero». — Iⁱⁱⁱ August. «Uxoribus boyeronum»¹.]

[1525.]

[20 decembris 1524.] Item homini de Iaad, qui fuit cum comiti Mathia de Iaad in Moldavia. Item Valacho qui eciam in Moldavia cum eodem comite fuit...

Restantia census S. Martini anni vigesimi quarti... Eodem die homini de Iod qui fuit cum Mathia comite in Moldavia... Item in die Ioanis Crisostomi [27 ianuarii] Valacho qui fuit cum eodem Mathia in Moldavia... — Item Dominica feria ante Dominicam Letare [19 martii] nuncio misso a Wayvoda moldaviensi pro pane ad victum...

Exposita de pecunia decenturionali provenienti. 1525. Primo, die sexta ante Oculi [17 martii], intuitu honoris nuncio misso de Wayda moldaviensi pro piscibus; false hic scripsi... — Anno domini 1524 boyerones Gaschull, Costi in iudicatu Thome de Latina² superiori mutuo a consulatu acceperunt. [24 martii.] Item eodem die de Iaad comiti Matheo, nuncio valacho, in Moldavia qui fuit. [19 aprilis.] Pro piscibus honoris intuitu nuncciis moldaviensibus a Vayvoda missis...

¹ Cf. *Doc. rom. din Arch. Bistr.*, I, pp. XIV—V. Vom prescurta titlul supt forma *Doc.*

² Thomas Werner (Berger, in *Festgabe der Stadt Bistritz*, 1897, p. 86).

[1526.]

[14 Mart. «Exploratori» în Moldova.] Item Sabatho Palmarum [24] nuncio Wayvode moldaviensis, Dragus, honoris intuitu. [23 April. Sol în Moldova.] Item feria tertia ante Zophie [31 iulii] Valacho qui cum Philippo in Moldavia fuit. Item eodem die Valacho qui cum Demiano fuit... — Item eodem [29 iunii] misso domino Vincencio ad Budam; expen. numo (*sic*) accepit a legato Voivode moldaviensis... — Eodem die [13 aprilis] honoris intuitu Moldaviensibus et ceteris nobilibus... Item eodem die Gregorio Scherer racione sue rese ad Moldaviam cum domino Wolf... — Item die Crucis [14 septembris] pro arcu Wayvode moldaviensi munerato¹....

[1527.]

Feria quarta ante Purificacionem Marie [30 ianuarii] misso Philippo ad Moldaviam in civitatis negociis... — Item sexta feria post Mathie Apostoli [1^a marcii] Philippo Valacho, racione unius rese ad Moldaviam... — Item feria secunda post Conductus Pasche [29 aprilis] solvimus expensas factas ad Moldaviam per dominum Wolfgangum... — Item feria secunda post Zophie [5 augusti] Gregorio, legato moldaviensi², et ceteris... — Item quinta feria post Visitationis Marie [4 iulii] misso Walacho ad Moldaviam... — Item in profesto Nativitatis Domini [24 decembris] Her Salmon de Moldavia, honoris intuitu... — Item feria quinta post Circumcisionis Domini [2 ianuarii] Gergel nuncio moldaviensi honoris intuitu... — Item secunda feria ante Nicolai [2 decembris] nuncio cibinensi ex Moldavia redienti expensas dedimus....

[1528.]

Item Sabatho Conversionis Pauli [25 ianuarii] honoris intuitu Gergel moldaviensi... — Item in die Blasii [3 februarii] honoris intuitu nuncio moldaviensi....

¹ V. *Doc.*, I, p. xv.

² V. *Doc.*, tabla și *Relațiile comerciale cu Lembergul*, I, 1900, p. 34.

[1529.]

Item Dominica Letare [7 martii] pro piscibus honoris intuitu moldaviensibus legatis. [Menționați și la 14.] In die Steffani regis [20 augusti] pro cuppa Wayvode moldaviensi donata domino Volf solvimus... — Item Sabatho post Nativitatis Marie [11 septembris] equitibus stipendiariis contra moldavos hostes solvimus stipendium, magnifico Laslo Balint, Schwertfeger, Mates Reytermacher, Palcko Ianus, Blasio Engeter, per f. 1 ad hebdomadam, fl. 6... Item Gergel Diack, stipendiario contra Moldavos... Item Stancho Isthvan, stipendiario contra Moldavos... Item misso Martino Bemchē ad Cibinium... — Item feria quarta post Crucis [15] pro argentea cupa Wayvode moldaviensi solvimus f. 3... — Item in profesto Mathei [20]... Andrea Scholari solt. (*sic*) contra Moldavos... — Item feria quarta ante Simonis et Iude [27 octobris] misso Soldina Ambros ad Petrum Wayvodam nuncium (*sic*)... — Item feria secunda post Omnium Sanctorum [8 novembris] *dem Boycren Zerung*... — Item secunda die post Martini [15 novembris] boyeronibus expense. [Până la 29 Novembre.] Item feria secunda post Pentecostes [17 maii] misso domino Petro Rener ad Cibinium ratione Vayvode moldaviensis....

[1547.]

.... In die Michaelis Archangeli [29 septembris] pro pelliceo walacho misso in Moldaviam... Eodem die misso Gregorio Thorozky in Moldaviam... Eodem die pro cultellis ac pileis dono dandis in Moldavia... Eodem die pro uno picario¹ argenteo et duobus cocleariis in Moldaviam dono missis. [*Pe marg.:* coclearia reportata.] Dominico in die Galli [16 octobris] Walachos qui cum porkolabiem in Moldavia fuerant... — Feria sexta ante Letare [18 martii] misimus Gregorium Thorozky porkolabionem in Moldaviam ad Wayvodam cum muneribus, nempe cum duabus cuppis utrisque Way-

¹ Páhar.

wodis dandis. Item boyeronibus duo coclear[ia] argentea, pugionem argento decoratum [*sters*: et pileos] ac cultellos dono dandos... Eidem expensas, veterem pecuniam et novam monetam [*pe marg.*: duo cuppe]. Feria tertia Pasche [12 aprilis] solvimus prunadamascena in Moldaviam missa...—Feria quarta post Michaelis [5 octobris] pro pugione in Moldaviam Hauptman dono dato¹....

[1548.]

... Feria secunda ante Assumpcionis Marie [13 augusti] dedimus egregio Andree Barchay, in Moldaviam misso, in sortem census istius turcici, f. 500. Item feria tertia ante Assumpcionis Marie [14] misso Georgio Bochgay in Moldaviam cum legatis thesaurarii [*pe marg.*: Georgius non ivit. Ideo non est computandum]. Feria sexta post Assumpcionis Marie [27] pro pisciculis, vino et panibus boyeronibus moldaviensibus hic existentibus solvimus... Eodem die pro petasonibus et vino nobiles in Moldaviam missis per dominum thesaurarium... — Feria quarta ante Michaelis [26 septembris] legatis imperatoris Thurcarum honoris intuitu missa carne et vino... — Feria quarta post Michaelis [3 octobris] pro vino et pisciculis boyeronibus transalpinensibus dono missis... — Sabbatho post Andree Apostoli [1 decembris] missis duobus exploratoribus ad inquirendum illos latrones qui in via moldaviensi quinque homines moldavienses expoliarunt et occiderunt... — Sabbatho post Thome [22] misso exploratore ad perquirendum homicidas moldavienses... — In die Conversionis Pauli [25 ianuarii] solvimus Georgio Litterato moldaviensi pecuniam mutuo datam nuncio nostro... — Dicto die post Dorothee Virginis [7 februarii] dedimus Petro Husserrwl, familiari magnifici domini Waywode moldaviensis, in sortem domus Iohannis lapicide ab eodem coempte, et solvimus plene f. 250... — Feria sexta ante Pentechosten [18 maii] pro vino et pisciculis ac panibus semellis nobiles et Moldavis dono missis. [16 Iulie. Sol în Moldova cu scrisorî².]

¹ V. *Doc.*, I, p. XLIII.

² V. *ibid.*, p. XLIV.

[1549.]

[17 August. Sol turc spre Alba-Iulia. — 28. Menționat «Valentinus bibliopola brassowiensis».] In vigilia Mathei Apostoli [20 septembris] pro cultellis in Moldaviam dono missis. [18 Decembre. Sol turc. — 4 Ianuar. Cumpărată: «tabula almanac».] Dicto die post Epiphaniarum... veterem monetam ad expensas nuncii in Moldaviam... — Feria secunda Carnisprivii [5 martii] misso Walacho in regnum Moldavie ratione explorationis... — Feria quarta post Pentecosten [12 iunii] misso Michaelae knezione de Mokodt cum nuncio turcico in Moldaviam [prin Rodna]. In die Visitacionis Marie [2 iulii] missis duobus Walachis in Moldaviam cum cerasis... — Dominico die, videlicet Magdalene [21 ?], misso Walacho in Moldaviam cum litteris domini thesaurarii. [6 August. Romîn trimes în Moldova.] Feria secunda nundinarum... Walacho Wonicza de duabus itineracionibus in Moldaviam... — Feria quarta post Egidii [4 septembris] relicte Valentini Kuglar pro cerasis Waywode moldaviensi dono missis. [23. Romîn în Moldova.] Sabbatho ante Galli [12 octobris]. Solvimus equos sex ad commissionem Reverendissimi domini emptos et Moldav[i]e Waywode dono missis... — Dominica die ante Galli [13] misso Walacho cum equis in Moldaviam....

[1550.]

[29 Octobre. Romîn venit din Moldova.] Dominico die post Omnium Sanctorum [2 novembris] pro babacione (*sic*) equorum in Moldaviam missorum ex iussione domini thesaurarii. [10. Doi Romîni în Moldova.] Feria sexta post Martini [14] fasciculum cultellorum, vulgo *ein Tech Messer*, in Moldaviam missum... — Feria sexta ante Lucie [12 decembris]. Iacobo fabro ratione laborum civitati factorum ac babacione certorum equorum in Moldaviam missorum... — Feria sexta ante Thome pro pisciculis et vino ac panibus nunciis Waywode moldaviensis missis. [31 Romîn în Moldova. — 2 Februar. Altul. — 27 April. Al treilea¹.]

¹ V. *Doc.*, I, p. XLVII. Cf. Hurmuzaki, II⁴, pp. 509—10, n^o CCCXV.

[1551.]

[22 Septembre. «Wonicze» trimes în Moldova.] Feria secunda ante Catherine [23 novembris] misso Walacho in Moldaviam . . . Eodem solvimus secures et cultellos in Moldaviam dono missos . . . — Feria quarta ante Thome Apostoli [16 decembris] solvimus pro babacione equorum quos cuidam egregio Dobakay in Moldaviam misso¹ subdidimus. [Șele pentru același. — 20 Ianuar 1552? Mențiune de «explorații» făcute în cursul anului în Moldova.]

[1552.]

. . . Feria quarta ante Nativitatis Domini [1551; 30 decembris]. Solvimus equos duos et duas sellas, egregio Francisco Dob[ok]lay proficiscenti in Moldaviam datas. [2 Ianuar. Menționat, ca tovarăș de cale, Ioniță.] Sabbatho post Vincenti [23] misso Mathia Grebani in Moldaviam. [*Pe marg.:* Cuppa una missa cum eodem.] Eodem die pro pare sotularium domino Georgio, scribe moldaviensi, dono missum . . . Eodem die pro vino et piscibus honoris intuitu missis . . . Eodem die Paulo Pistori pro panibus semellis. [Unu «ludimagister» pentru «pretorii comedia» sau «ludus scenicus». — Cal oprit în Moldova. — 15 Maiu. Românului Cozma, pentru două drumuri în Moldova.] Feria quarta ante Pentechosten [1^a iunii] pro duobus paribus chyrothecarum Wayvode moldaviensi dono datis . . . — Feria sexta ante Pentechosten [3] misso Matheo Jöckler in Moldaviam . . . Pro panibus eidem . . . Pro cerasis et cultellis dono missis in Moldaviam. [17 Iunie. Spion în Moldova.] Feria secunda ante Petri et Pauli [27] pro duobus pileis Wayvode moldaviensi dono missis . . . Eodem die Adamo aurifabro ratione cuppe ab ipso empte . . . — Feria sexta post Anne [29 iulii] pro cera in Moldaviam missa, quo eo commodius explorator mitteretur. [2 August. Doi Romîni în Moldova, pentru știri.] Feria quinta post Vincula Petri [4 augusti] dono dedimus Iohanni litterato et Wayvode Alexandro in Moldaviam

¹ Pentru Francisc Dobokay, trimes de tesaurariul Martinuzzi în Moldova, v. *Doc.*, I, p. XLVIII.

